

7/02

SOBOTA
7. ČERVENCE
2002

Šrámek, Seifert, Magor

SOMMER TIME

NAŠE DIVÁ PANÍ BÁRA

Sobotecký
Prav ide lný
Le h c e
Avant gard ní
Vě st ní k

ČESKÝ
BRABEC

FAKULTATIVNÍ
INVOKACE

Milí čtenáři,

46. ročník Šrámkovy Sobotky je u konce. Slušelo by se dostat pověsti rebelů a na konci spustit něco velmi kritického. Jenže jsme v tuhle chvíli u konce s dechem. Nic kritického nečekejte (ne že by nebylo co kritizovat). Sobotka se pomalu, ale jistě stává opět městem skutečného mládí a živé poesie. Osobní spory a zahořklosti pomalu ustupují. Jen mám teď trochu strach, abychom přes samé plácání se po zádech nepřeslechli něco moc důležitého, a to fakt, že nestačí jen vytvořit dobrý festival pro sebe, ale že je ho třeba otevřít co nejvíce lidem.

Aby se propříště nestávalo, že autoři nebudou mít kde bydlet. Aby mohlo přijíždět více a více studentů, učitelů, knihovnic. Aby mohli na pár dnů přijet všichni ti, kteří mají tohle malebné město rádi. Práce vedoucí k dalšímu otevření malého dvorečku, potenciálně velkého festivalu, bude dlouhá a namáhavá. Ostatně jak říkával Bertolt Brecht: „Hory jsou už za námi, před námi jsou teď obtíže rovin.“

Josef Šlerka

Sponzoři

Siesta – pražírna kávy Sobotka
Červený kříž Liberec (oblastní spolek ČK Liberec)
JEKA interier Jičín
Koloniál pí Rulcová, Sobotka
TPC s r.o.
Hynek Zlatník (pizzaman)
Petr Kábrt – výstava Josefa Jíry

Poděkování

Štěpán Peroutka – občerstvení
Jana Fiedlerová, Jana Ouředníková – Sokol Sobotka
Marie Fialová, Eva Rulcová – prodej vstupenek
Blanka Pelcová – úklid
a pracovníci školní jídelny

Sobotecký Pravidelný Lehce Avantgardní Věstník

Redakce:

Martin Čermák, Ondřej Černoš, Hubert Hesoun, Tomáš Horyna, Radim Kučera, Ivana Myšková, Jaroslav Rytíř, Filip Smolík, Jan Smolka, Josef Šlerka, Zuzana Štefková, Tereza Štechová, Arnošt Štědrý, Veronika Tupá, Vlastimil Vintr.

Adresa:

Budova Agrochovu, naproti kadeřnictví, nad poštou, 50° 28' 18" NW, 15° 10' 47" EL.

Elektronický archiv časopisu Splav! naleznete na internetové adrese <http://www.splav.cz>.

Kytice, závoj a slzy

motto: Věříš tomu? Možná, snad.

Poslední přednáškou letošní Šrámkovy Sobotky se kvůli změně programu stal pohled z jiné strany na letošní téma – jak se stávala žena slovem s slovo ženou, či spíše vzpomínkou na ženu, v milostné poesii Jaroslava Seiferta. Lektorem přednášky byl tentokrát jeden s koryfejí české literární vědy PhDr. Jiří Brabec, CSc., mimo jiné editor Seifertových sebraných spisů a vedoucí projektu Slovník autorů. Jak vyplynulo ze závěrečné diskuse, je i autorem převyprávění pohádek Boženy Němcové, podepsaného právě J. Seifertem, které odborná veřejnost na semináři pořádaném olomouckou universitou označila za nezaměnitelně seifertovské.

Pokusme se najít některé konstanty básníkovy milostné lyriky.

Seifert je topografem krajiny otazníků vymezené póly úžasu a smutku. Jeho metodou je pronásledování vzpomínky od intenzity zážitku, přes její přemílání v prostoru mezi minulostí a přítomností, až do okamžiku jejího lapení perem lovce. Pomocníky jeho honby za slovem jsou mu hra, ironie a nadsázka. Svět pojímá jako objekt překvapení a ztrát. Zdrojem intenzity je pro Seiferta mýtus – konkrétní jev ponořený do času, který je ovšem tímto časem rozemílán a přichází k nám rozdrčen do mnoha jednotlivostí, za nimiž tušíme tvar původního zdroje, nejsme však schopni jej zcela obsáhnout. Takovým motivem může být maminka – krabička na čaj či žena svlékající se za záclonou.

Seifert byl v každém bodě své tvorby básníkem angažovaným, hledajícím – slovy lektora tím, který když pozná, že cosi umí, tak toho zanechá. Nejpatrnější je to začátkem šedesátých let, kdy po vydání sbírky Chlapec a hvězdy, v době, kdy těžce onemocněl a cítil potřebu vyjádřit blízkost smrti, zcela ruší pravidelný verš a pouští se na pro něj nejistou půdu volného verše. Že takový přechod musel být pro Seiferta náročný, dokumentuje postup, který užíval – nejprve načrtnul verš v pravidelné formě, kterou dále destrukoval.

Přednáška nesla všechny rysy vynikajícího projevu. Lektor hovořil spatra, kryt zálohou nesmírné erudice a znalosti Seifertova díla. Přednášející navíc brilantně formuloval své myšlenky. Přesto přednáška působila dojmem jisté odbytosti. Zatímco sebrané dílo J. Seiferta, které pořádá pro nakladatelství Akropolis, má obsahovat v každém dílu překvapení i pro odborníky, v přednášce se nic výrazně překvapivého neobjevilo.

Rozhovor, který docent Brabec poskytl Splav!u, přinášíme na stranách 4–6.

-aš-

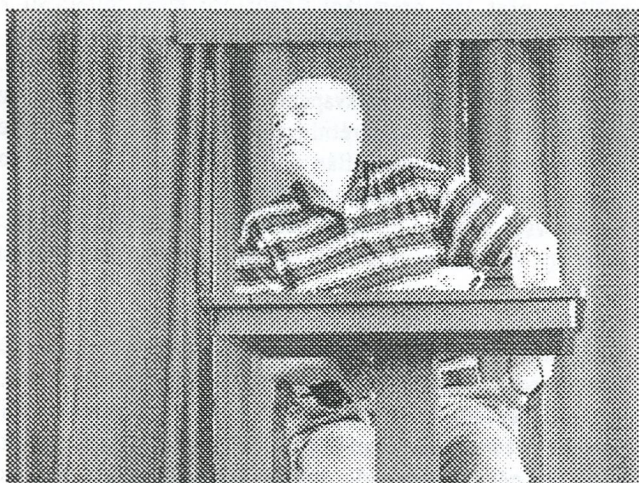
Předčasná prezentace

Ve včerejším programu došlo k několika změnám. Jednou z nich bylo přehození ustáleného pořadí přednáška – prezentace

knihovny, a tak dříve než promluvil doc. Brabec o milostné poesii Jaroslava Seiferta, došlo k prezentaci nakladatelství Akropolis. Sympatický Filip Tomáš v batikovaném tričku krátce pohovořil o vzniku nakladatelství, které mj. právě realizuje projekt kritického vydání kompletního, tedy nejen básnického díla Jaroslava Seiferta. Bohužel časová náročnost dnešního programu zmenšila prostor pro prezentaci na pár minut, ale i tak bylo dobře, že měli účastníci festivalu možnost seznámit se s dalším nakladatelským domem.

Od Seiferta k Magorovi

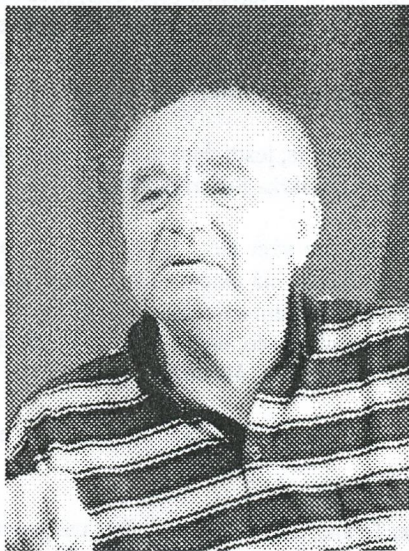
Splav!: Na začátku přednášky jste hovořil o tom, že dnešní mladí lidé spolu komunikují na úrovni takřka prvosignální, že ztrácejí citlivost pro slovo. Nerodí se však mezi mladými lidmi nový druh poetičnosti, poesie, kterou snad nejste schopni z pozice literárního historika rozpoznat?

Brabec: Tohle mi hodně vytýkají studenti. Nemá smysl se stylizovat do role, že něčemu rozumím, když tomu nerozumím. Já přesně vím, kde ten můj bod vždycky byl, a nikomu to nevnucuji, jenom to konstatuji, protože je to generační omezení. Důležité je, aby o tom člověk věděl a vyvinul maximální úsilí rozpoznat, v čem to je. Ale to, jak to rozpoznáváte, je zase něco jiného. Například Krchovský nebo třeba Magor a vůbec underground: musím říct, že když jsme se s tím poprvé setkali, neviděl jsem v tom nic jiného než neumělost. Ale říkal jsem, a v tom se mnou moji studenti nesouhlasili, že když se poesie dostane do nějakého vrcholu, tak je dobré to rozbít. To vím z dějin verše, že je to dobré, a podobně je to v dějinách prózy nebo dramatu. Když už to tak nějak funguje a když už to má kultivovaný vrchol, může psát téměř každý, protože se to dá naučit. A teď přijde nějaký barbar a rozbije všechno. To beru, protože je to plodné. Ale už to nedokáže s ničím souznít. Například Krchovského návrat k dekadentním motivům a vůbec zdůraznění subjektu. U nového subjektu, jak funguje i u těch ostatních undergroundistů, v podstatě hraje největší roli

Já. On chce být bez těch pentlí, které ho s něčím svazují. Jak říkám, beru to, vidím v tom něco, co už ta starší generace ani vidět nemůže, protože člověk to vidí spíš v dlouhý historický etapě. Mladý člověk to vidí, oslovuje ho to, může s tím komunikovat. Správně říkáte, jaký je to rozdíl. Já si myslím, že oba přístupy jsou dobré, že pluralita je dobrá.

Splav!: Ve 20. a 30. letech se básníci nechali inspirovat nižší literaturou...

Brabec: Ve 20. letech vůbec, právě proto, že chtěli začít, ohlíželi se po inspiračních zdrojích a našli je v té pokleslé literatuře. Ale nebyli to jen devětsiláci, Teige a ti ostatní, kteří si to dali do programu. „Indiánská povídka“ Jaroslava Seiferta, to je programová záležitost. Program Devětsilu, respektive české avantgardy, toho druhého programu, je, že budeme psát kolotoč, lunaparky, že je to jediné umění, ostatní umění ať jde pryč. Konec umění, a teď se budeme ohlížet po lidových zdrojích. Nebyli sami, byli to mladíci, kteří se chtěli odpoutat od literatury, protože to pokleslé, to triviální, to nebylo uznáváno za literaturu. Proto se tam chtěli orientovat, protože už nechtěli mít s vysokým uměním nic společného. Ten primitivismus byl proto, aby udělal čáru mezi minulým a budoucím. Ovšem

v té době píše Josef Čapek Nejskromnější umění, a když se podíváte třeba na Krakatit, tak zjistíte, že základem je pohádkové vyprávění, motivy jsou z pokleslé literatury a hodně se to tam odráží. Dvacátá léta chtěla začínat odjinud a nabízelo se to okrajové. To je něco podobného jako hoši z undergroundu, ti také nechtějí navazovat na to, co píše Karel Šiktanc, ačkoliv je to vynikající poesie, ale to je nezajímá. Oni totiž na tu poesii kašlou; na to, čemu se říká poesie. A ve 20. letech také chtěli zrušit tu kontinuitu. Má obecnou souvislost, jako nadýchnout se něčeho. I v malířství, Toyen takhle taky začínala. I oni se chtěli odpoutat, kubismus už jim vadil, oni se odpoutávali od kubismu na figurální tvorbu, figurální tvorba se opírá o primitivismus,

modelace těla je modelace neprofesionála. Zdůrazňuje, že je to jiné než v historické řadě. Já jsem vždycky chápal texty ze 70. a 80. let jako texty vyjadřující tuto nechuť bytí. Poesii chceme dělat, ale býtí jinde. Nejpříjemnější a nejméně radikální byl Topol, tam ještě ta komunikace je, u ostatních už ne. Vždycky jsem cítil, že se tu něco děje. Nebo to neregistrujeme, to je možné, aby to mělo ozvučnost, aby ta špička svítila jako něco, co podemílá břehy. Převážná většina spirituální poesie je dobrá, docela hezky se to čte, ale možná to tu už všechno bylo. Víte, já se myslím, že toto je vaše věc. Každá generace si musí vzít něco a jít za tím. A kašlat na to, jestli tomu někdo chce rozumět nebo ne – jinak nic nemůže vzniknout, jenom takhle, zvlášť dnes.

Splav!: Otázkou je, jestli dnes je nějaký odpor vůbec možný; z Magora se stane takřka Seifertův žák.

Brabec: Musím vám říct, že tohle není nový jev, tuhle integrační schopnost má umění velkou. Například Duchamp si myslel, že když vystoupí s tím hajzlem, dá ho na výstavu, že to bude konec umění. Ale co, oni ho seberou a udělají z toho jednu etapu moderního umění. Ale on tam nechtěl být.

Splav!: To je taková pomsta kritiků, že se je někdo pokouší zdolat.

Brabec: To ano, ale například Seifert rezignoval. Seifert měl tuto tendenci být vně, proto psal ty provokačky. Ale jeho talent byl takový, že na to musel rezignovat. Ovšem i ti, co se zdráhali do toho vstoupit, byli semleti. Surrealistům třeba nešlo o malbu, o umění, šlo o postoj ke světu. Také je semleli, a ty lidi se dnes obracejí v hrobě, oni tam nechtěli být. Máte pravdu, dnes takový stav není, dnešním stavem je spíš nějaký ostrý pohled na svět, který žijeme, který působí jako samozřejmý, a přitom není. Já jsem historik, a historik si připadá, že tady není, že je někde jinde a nerozumí té přítomnosti tolik. Ale podívejte se, tady je ohromný kolotoč, pořád se to točí nějakou setrvačností, někdo spadne a zase si tam sedne někdo jiný. Ono se vlastně nic neděje a to, co se děje, se spláchne. Nejde o nic jiného, než to pojmenovat. A to pojmenování je strašně těžké, nebyl bych toho schopný ani vzdáleně, ale chce-li někdo oslovit, tak to musí pojmenovat. To dělali vždycky všichni. Je to těžké, protože při pojmenovávání to už budou konvence, stereotypy, jako v novinách. Už se všichni shodneme, že to tak je. Kumšt pojmenovat něco je v tom, aby na to ostatní čuměli, aby říkali, ježišmarjá to je pravda, my v tom jsme a v tom je to pojmenování. Cítím tu potřebu, ale přiznám se, že tu necítím potřebu umění. Je tu už hodně harampádí, ale cítím potřebu toho pojmenování, někoho, kdo pojmenuje a pak si jde za svým.

Splav!: Děkujeme za rozhovor.

Za Splav! rozmlouvali
-šle- a -aš-

Příliš volné čtení

Doba nesvobody, v níž veškerá veřejná vystoupení musela být předem schvalována, je díky bohu za námi. Ani na Šrámkově Sobotce se již nemusíme bát otevřeně prezentovat své názory. V tradiční programové struktuře festivalu zůstává však veřejnost převážně v roli publika, „konzumentů“ pořadů, role partnerů diskuse na dané téma jednotlivého ročníku je jí stále cizí. Ze strany organizátorů festivalu se proto setkáváme se snahou prolomit tuto pomyslnou hradbu pasivity.

Ve čtvrtek večer jsme mohli být svědky prezentace práce učitelské recitační dílny, která dopadla nad očekávání dobře. Bylo radostí slyšet interpretky, které díky své životní zkušenosti vlastní potenciál potřebný ke vstupu do básnického světa Halasova životního příběhu Boženy Němcové. Dalším pokusem o aktivní zapojení účastníků do programového dění festivalu je již třetím rokem volné čtení z textů, které si sami přivážejí a chtějí je prezentovat svým kolegům.

Na rozdíl od jednoznačného úspěchu recitační dílny byla hodinka čtení rozpačitá. Sešly se pouze čtyři texty, z nichž první přednesl sám obětavý moderátor Mgr. Jan Bílek, který s vehemencí sobě vlastní šel učitelům příkladem. Ani v jednom případě však čtení nebylo vypočítáno. Nedověděli jsme se takřka nic o celku díla ani o motivaci výběru nebo například o didaktické použitelnosti ukázky. Holá prezentace textů byla patrně motivována snahou podělit se s ostatními o čtenářský zážitek. To je ovšem věc intimní povahy a nevím, není-li spíše na místě v druhém, neoficiálním plánu festivalového setkávání. Volné čtení by nemělo být pouze prostorem pro prezentaci textu, ale mělo by obsahovat i konkrétní interpretační přístup. Mohlo by se proměnit v seminář moderovaný fundovaným literárním teoretikem, který by byl schopen verbalizovat pocity vyvolané zážitou čtenářskou zkušeností.

K dané úvaze mě vede fakt, že hodinka čtení z přinesených textů se v závěru proměnila v živou diskusi o oprávněnosti vydělování mužské a ženské literatury, eventuelně o jejich charakteru. Účastníci projevíli chuť i odhodlání kvěcné diskusi o literárních otázkách. Tato bouřlivá tečka potvrdila potřebu účastníků aktivně se do problematiky konkrétního tématu zapojit, zároveň však dokázala, že pouhé čtení textů postrádající další výstup tuto potřebu nenaplnuje.

-toh-

Malá glosa k Večeru fakult

(aneb jen mi přišlo trochu líto...)

Psát o včerejším Večeru fakult cokoliv kritického je téměř nemožné. Výborná režie, výborní interpreti. Záměrně tedy nebudu psát kritiku, ale jen malou glosu.

Když jsem se dopoledne zúčastnila přípravného kolečka, byla jsem velmi příjemně překvapena tím, kolik práce všichni studenti za necelý týden

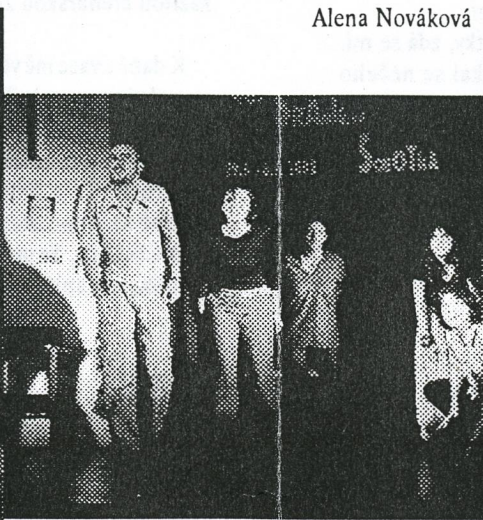

udělali na svém vystoupení. Vzápětí mě ale pro změnu trochu nepříjemně překvapilo, že ne všichni budou mít možnost tuto práci prezentovat na slavnostním Večeru fakult.

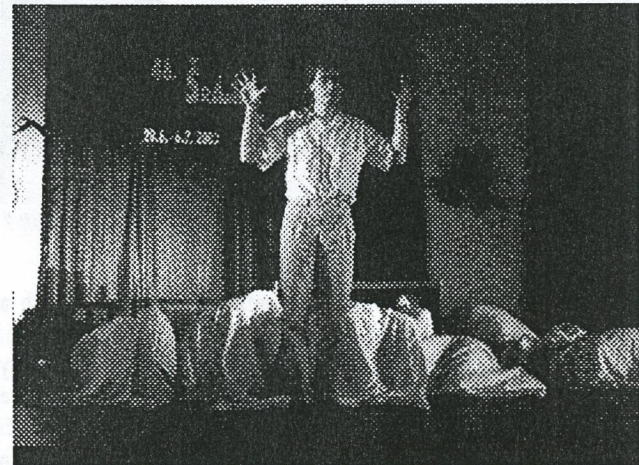
Uvědomuju si mnohá úskali spojená s přípravou takového večera. Vím, že se jedná o přehlídku pro diváky, a proto je dramaturgovým úkolem (který, jak znovu opakuju, byl splněn na jedničku) připravit zábavný pořad. Interpretů, na něž se nedostalo, ale nebylo tak mnoho a pořad by se prodloužil podle mých předpokladů nejvýše o půl hodiny, již bychom

jistě mnozí rádi vydrželi. Myslím, že i „čísla“ ostatních účastníků studentských dílen by zapadla do širší koncepce Večera a diváci by mohli vidět skutečně vše, co bylo výsledkem jednotlivých dílen, ať už je to dokonale zvládnuté, nebo třeba ještě s malým hledáním, či naopak s mírným vybočením z dramaturgického plánu.

Třídění účastníků je zkrátka věc nepříjemná a myslím, že k němu vzhledem k jejich počtu nemuselo dojít. Ale to je opravdu jediné, co by snad mohlo být vadou na kráse celé přehlídky. Vystoupení pro mě byla velmi silným zážitkem a některé výkony mě doslova uchvátily. A tak za to všem (opravdu všem) účastníkům Sobotky děkuju.

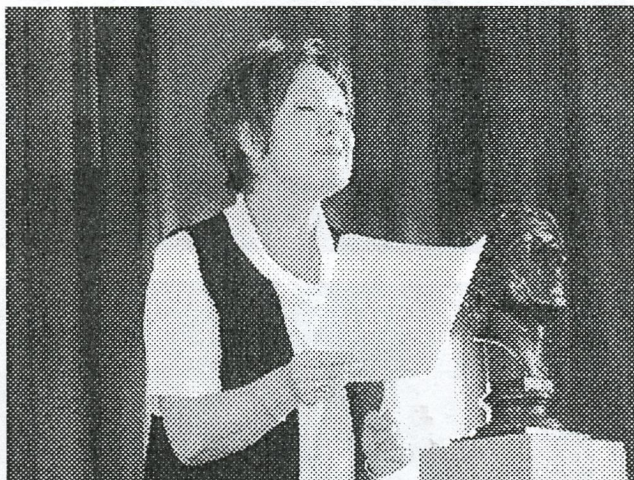

Alena Nováková

Žena a její slova

O pořadu Naše paní B. N., scénickém čtení z korespondence Boženy Němcové, se dá těžko napsat typická recenze. Představení bylo poutavé a působivé, provedení v podstatě bezchybné, publikum nadšeno a recenzent Splavu potěšen, ba dojat. Výkony

...a 1+1 je kolik?

interpretů byly profesionální a hledání technických chyb a problémů by ostatně bylo jen projevem zbytečné štouravosti. Představení dobře fungovalo jako celek, do značné míry díky výběru textů a jejich kompozici. Dopisy Boženy Němcové a Josefa Němce byly doplněny jednak korespondencí s přáteli či nakladateli, a dále korespondencí policejních úřadů a jedné jejich konfidentky z okolí Němcové. Korespondence často odloučených manželů Němcových představovala ovšem hlavní součást představení, drama rozdílných povah, cílů, představ o životě, ambicích a tužeb bylo vlastním tématem představení.

Pořad výborně zapadal do tématu letošní Sobotky, zdá se mi. Nebyl o tom, jak ženy píší nebo čtou, ale dotýkal se něčeho podstatnějšího, života muže a ženy. Škoda, že jsme neviděli více podobně intenzivních pokusů proniknout k „ženskému“ tématu festivalu. Nechce se mi věřit, že se nedá najít více představení, která se k tématu vztahují spíš než Mam'zelle Nitouche či Měsíc nad řekou. Včerejší odpolední pořad ve spořitelně aspoň trochu připomněl, o čem měla Sobotka být.

Naše paní B. N.

režie Hana Kofránková, účinkovali Hana Kofránková, Blanka Koutská, Alfréd Strejček, Libor Vacek a Aleš Vrzák

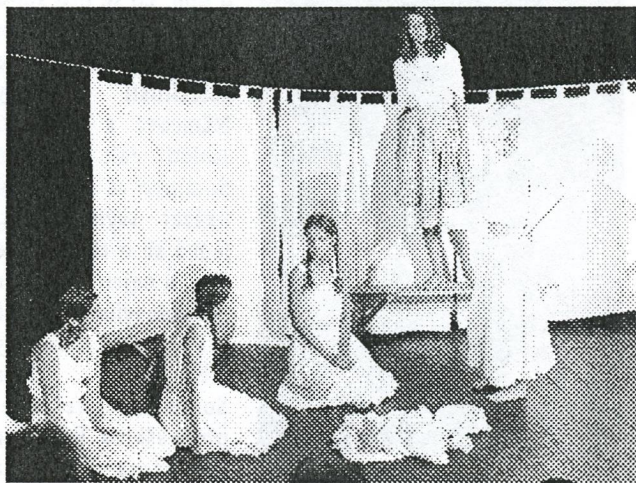
Divá Bára po uhorsku

Útok na „Našu Divú Báru“ rozhodla sa redakcia zpravodaja viesť tentokrát z východu, možno s obavou, že Uherské Hradište, v ktorom Divá Bára vznikla, je príliš ďaleko, aby západný front bol schopný smerom na východ roztvárajúcu sa slovanskú dušu v plnosti uchopiť.

Predstavenie, zasadené do vidieckeho prostredia podľa predlohy Boženy N., rozohráva príbeh divokej Báry, ktorá, okolím neprijatá, získava sympatie chlapcov i panskej dievky Elišky.

Nebudeme sa zaoberať predlohou, ktorá, hoc klasikou, je mierne matriarchálna. (Ej, chlapci, boli ste ako piate kolo u voza!) V rámci predchádzania pozitívnej diskriminácii je dôležité to zmieniť.

Scénicky jednoduché a čisté predstavenie – čierna a biela, plátno a človek – nemohlo diváka nechať chladným. Dievčenská krása v rozpuku nemá ďaleko ku kráse ženy, figle nemajú ďaleko k ich intrigám.

tak ktorá z nás je Bára?

Vidiecke hry, ktoré s využitím jednoduchých, a tým i jasných a zrejmých prostriedkov, patria k miestnemu folklóru, sú odľahčením a hrami, na ktoré by divák s radosťou pristúpil. Spolu s piesňami sú „skutočným“ etnografickým materiálom.

Šťastnou je voľba jednotlivých postáv. Vyrovnané sú výkony hercov, divá Bára je skutočne divou Bárou, Jozef je Jozefom a Eliška Eliškou. Alebo, žeby to len tak hrali?

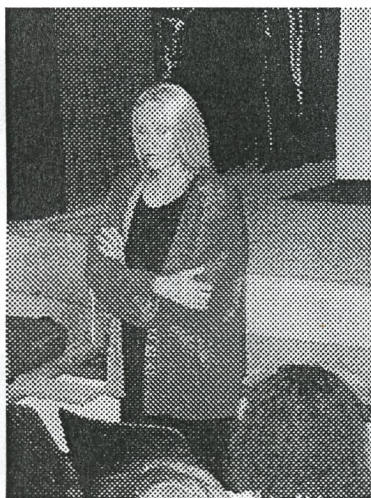
Presné gestá, pohyby a frázy dávajú tušiť pevnú, rozhodnú ale i múdru ruku režiséra. Či by však v detskom predstavení nemalo zostať viac priestoru pre fantáziu, tvotrivosť i neistotu hercov, no ... ktovie?

Dosť sme natárali, bolo to príjemné predstavenie, kotrého čas nik neľutoval.

Jano Kula

Ženský hlas

Besedu s dokumentaristkou Olgou Sommerovou otevřela poněkud překvapivě nikoliv ukázka její vlastní tvorby, ale krátký amatérský snímek její dcery Olgy Špátové. Film Kávová společnost byl ovšem uveden hned z několika důvodů. Předně proto, že mu za předlohu posloužila stejnojmenná povídka Boženy Němcové, a pak i díky tomu, že se jednalo o čistě ženský projekt. Snad bychom měli říci dívčí projekt, vzhledem k tomu, že film vznikl v době, kdy bylo scenáristce, režisérce a kameramance v jedné osobě teprve 16 let. Snímek pozoruhodný i tím, že oněch osm postav, které v příběhu vystupují, ztvárnily všeho všudy dvě

protagonistky, svým námětem předznamenal téma, kolem něž se točila značná část následující debaty. Na pozadí kávového dýchánku maloměšťáckých drben se během děje odkrývala nelehká situace silné a tvůrčí ženy obklopené společností plnou závisti, předsudků a stereotypních představ o tom, co se pro ženu nesluší. Tento příběh ovšem není pouze záležitostí Boženy Němcové a žen 19. století. Jak se Olga Sommerová pokouší ukázat svým dílem, jedná se o téma stále živé, a nejen proto, že „v každé výjimečné ženě je kus Boženy Němcové“. Olga Sommerová režíruje, přednáší na FAMU a donedávna byla

předsedkyní Společnosti Boženy Němcové, především se však snaží nechat zaznít svůj ženský hlas, což bychom neměli chápat jako nějaký souhrn feministických sloganů, ale jako pokus o autentickou ženskou výpověď o zkušenosti se světem, v němž dominuje patriarchální řád a v němž si žena teprve hledá svůj neodvozený, samostatný způsob existence. Myslím si, že Olga Sommerová je jednou z těch nemnoha českých feministek (ono totiž být feministkou v Čechách není stále nijak populární), které se vážně zajímají o možnosti hledání dialogu mezi muži a ženami, byť s trochu jinými pravidly, než na jaká jsme byli dosud zvyklí. Přestože se místy pouští do záměrných slovních provokací, jako když tvrdí, „že ženy jsou lepší polovinou lidstva“, její úvahy o ženských snech, touhách a svobodě rozhodně stojí za to vyslechnout bez předsudků vůči „nemoci šílených krav“, jak se feminismu nejdříve přezdívalo a stále přezdívá.

Faunovo zpozdilé ráno

Pozřel jsem zvědavě lysolajku,
prozřel jsem zimou lavičky v parku.

Spatřil jsem v přeludu šílenou krávu?
Patřilo k bludu, že kouřila trávu?

Průkazně měla cos do mozku zakouslé,
nechutně ode mně chtěla rým na „housle“.

Bublej si, Roubenko, u dna svou poezii,
pravda je, žes dosud nešlápla na zmiji.

Hlásala život, s kterým se nesetká,
hledala p r a v d u – nešťastná poetka!

Pravda je v útlumu, shltla ji deprese,
schovaná do rumu než přijde recese.

Pravda má nárok na zuby upíra,
pravdu má tvaroh, když uzrává na syra.

Romadůr zleva, romadůr zprava,
trubadůr zpívá občanská práva.

Pravda je všechno, co se kdy hodí,
zvíme, že veslujem na správné lodi.

Kichot nám nezboural větrné mlýny,
tak, soudče, ber a nehledej viny!

Pravdu má zloděj, když navlíkne kvádro,
pravdu má pitbul, když trhá mi prádlo.

Pravdu má tu svou – každý jedinou!

Básník má pravdu prožranou touhou,
pravdu zná hrobník s lopatou dlouhou!

Josef Jindra

Napsali jste nám

Dovolte, prosím,

snad už poslední poznámku konomu promítání šrámkovského filmu na matiné v lednu 2000. Měla jsem totiž tenkrát režii tohoto pořadu, takže vše, co se stalo či nestalo, padá na moji hlavu. (Pozn. pro ty, kteří nevědí: lednová setkání jsou tradičně připisována Šrámkově památce. Ale v tomto roce se přidalo 5. výročí úmrtí Zdeňka Mlčocha. Proto bylo vzpomenu i jeho). Po mém příjezdu do Sobotky mi bylo navrženo promítání dokumentu v původní verzi bez komentáře. Přijala jsem tuto nabídku s potěšením, jsem to tedy já, kdo to zavinil. Nebijte už tedy, prosím, Janíka za tento „zločin“. Ještě podotýkám, že Dr. Samšiňák, který byl projekci přítomen, na místě, bez přípravy a pohotově komentář pro celé publikum obstaral. To, že se v tomto pořadu i jinak na Šrámkova myslelo dokládá i to, že zazněly jeho verše v podání O. Bičíškové a L. Rancové.

Pokud si vzpomínám, bylo toto setkání přijato publikem velice hezky. Žádných výhrad tehdy nebylo. Je mi opravdu líto, že až teď zní hlasy, které chtějí ublížit. Neslouží to nikomu z nás ke cti a zbytečně to kalí vzpomínku na krásně prožité chvíle.

Alena Ryšanová

Errata

k článku **Бурная жизнь чешской провинции**
z čísla č.4 (středa 3. července 2002)

1. řádek shora/1. slovo – Уважаемые

2/9 – фестиваль

3/7 – предлагаем

4/2 – хотя; 4/4 – экскур

8/2 – год

12/1 - «Соботка»

12/5 – провинциальных

13/5 – маленьким

15/5 – студенты

16/7 – уроженец

17/2 - родился в

19/2 – поэта

21/8 - 50-летнюю

22/4 - смерти Вацлава

24/3 – отважившись

24/8 – режисером

29/3 – открывается

30/9 – звучат

31/3 – вечерних

31/11 – где

32/1 – нынешний

32/6 – гостей

36/3 – Теперь

38/3 – родился

38/8 - В разгар

39/8 - «шрамковцами»

43/3 – Билек

45/6 – биографии

46/3 – škrtněte slovo „(просто)“

47/1 – жителей

Sobota 7. července

Snídaně: Džem, máslo, vánočka, čaj s citronem

Oběd: Hovězí s masem a nudlemi, ovocný čaj,
vepřové ražniči, brambor, zelný salát

Pí Šrámková se decentně stáhla...

1)
Mírně orosená se
pí Šrámková vrací
Pravý Šrámek se vypařil se sluncem
Svítá A
Broučkové podnikli výlet do měsíce

Její nahé kotníky máchají ústa žízal
Běží
Skrze pole luka
Skrze pavučiny.

Oblečená do pavoučích šňůrek
Snová se do údolí
Pod jabloní sedí stařena otevřena v knihu
perských moudrostí

pí. Šrámková – pavoučí žena –
kreslí se do tváře své budoucí
panenské podoby
BABIČKY

2)
Konečně žena! Barunka Němcova!

3)
Do fontány ssssyčet! Sssssss...

www.splav.cz

Rádi bychom vám připomenuli, že Sobotecký Pravidelný Lehce
Avantgardní Věstník! můžete nalézt na každé dobré adrese

<http://www.splav.cz>

Archiv čísel letošního ročníku najdete na našich internetových
stránkách do konce příštího týdne.

POSLEDNÍ SLOVO

Milí čtenáři Splav!u, toto Poslední slovo je tento rok opravdu poslední: proto mi odpusťte, pokud by se vám zdálo, že bude trošku mystické – taková už bývá nostalgie. V našem časopise jsme vám celý týden přinášeli informace o festivalu a recenze na probíhající akce (uznávám, že často kritické), také jsme polemizovali s náplní festivalu. Už se zdálo, že smrt polystyrenových písmenek nestačí. Některé akce byly značně rozpačité, některé dokonce Šrámkovi více ublížily, než ho „oslavily“. Musím se přiznat, že jsem chvílemi ztrácela víru v Ducha Šrámkovy Sobotky. Ale včera večer se pro mě vše změnilo. Proběhla prezentace dílen studentů, která mimo to, že měla vysokou úroveň, přinesla i mnohá překvapení. Během večera jsem měla možnost vidět něco pro mě nepředstavitelného. Jako by byla vyslyšena má celotýdenní přání, celý večer probíhal s nadsázkou a ironií, najednou se zdálo, že se Šrámkova Sobotka probouzí. Obzvláště texty, které si zvolili účinkující v druhé části programu, svědčily o značném uvolnění atmosféry.

Přemýšlela jsem, jak je to možné – posun od básní především lyrických k textům typu „Nemám rád lidi“. Jakto, že se učitelky smály znesvěcení Babičky. A v tom jsem pochopila. Zdá se, že bych měla poděkovat Janu Bílkovi. Ten totiž způsobil onen zázrak. Ano, opravdu myslím Mgr. Jana Bílka, kterému se podařilo to, v co jsme všichni v hloubi duše věřili.

Nebudu to dále oddalovat – Janu Bílkovi se včera po mnoha letech odříkavé práce s alchymistickými a esoterními texty, jež dle zvěstí šířených potomky obyvatel Šrámkova domu vzešly z pera samotného Mistra, konečně podařilo vyvolat Ducha Šrámkovy Sobotky. Šťastným aktem invocace jako by se něco změnilo. Něco podstatného, nepojmenovatelného... Musím říct, že v tu chvíli jsem znova našla svou ztracenou víru. Mám pro to jediné možné vysvětlení. Zdá se, že Duch vskutku přišel mezi nás. Přišel a stvořil alespoň vyvrcholení festivalu k obrazu svému. Potom se Duch Šrámkovy Sobotky vznášel užaslým sálem spořitelny a viděl, že je to dobré. Nám zbývá jen doufat, že příští rok bude Duch Sobotky vyvolán už na zahájení a že s námi zůstane.